

Мудрість народна про сім'ю як головний педагогічний інструментарій

1. Українська етнопедагогіка про роль, завдання, функції сім'ї, її статус та істотні ознаки.
2. Народний ідеал сім'ї.
3. Провідні завдання і принципи сімейного виховання.
4. Новітні перспективи сімейного виховання у XXI столітті.

Українська етнопедагогіка про роль, завдання, функції сім'ї, її статус та істотні ознаки

Серед усіх геніальних здобутків людства одне з провідних місць посідає сім'я, родина. «Від родини йде життя людини», «Без сім'ї нема щастя на землі» – говорять українці.

Сім'я є тим могутнім феноменом, який найтісніше об'єднує людей у родинне гніздо. Недарма кажуть, що коли міцна родина, то й держава сильна. Від духовного здоров'я сім'ї залежить духовне благополуччя народу. Зневірена, зневажена сім'я – загублене покоління, втрачене майбутнє.

Сім'я – це первинний осередок нації, суспільства, держави.

Із сім'єю пов'язане відновлення духовної національної культури українського народу, етнізація дітей, формування національної гідності і самосвідомості.

Сім'я – це святий вузол, яким пов'язані люди в суспільстві.

Сім'я – це життєдайний осередок, що приводить на світ Божий і плекає найвищу цінність людства – дітей, майбутнє народу.

Сім'я – неперевершений чинник виявлення людини в усіх її можливих іпостасях (немовля, дитина, підліток, юнак, дівчина, син, дочка, чоловік, жінка, онук, онучка, дідусь, бабуся).

Сім'я – святиня людського духу, благородних емоційних переживань: кохання, любові, вірності, синівської і дочірньої вдячності, поваги, родинної солідарності, теплоти людських сердець.

Сім'я – хранителька моральних чеснот, національних звичаїв, традицій, пам'яті предків, плекальниця родоводу.

Високоорганізована, національно свідома українська сім'я – це духовний храм України-матері, який дає нам повний душевний спокій, захищеність від усіляких бід, натхнення для праці, погляд на світ та оточення.

Сім'я – найбільша вихователька підростаючих поколінь, невтомна плекальниця високої духовності та гуманізму, національного духу, характеру, свідомості, психології, патріотизму.

Родовід вихователів іде від батька-матері, від сім'ї.

Сьогодні в умовах відродження нашої духовної національної культури ми повертаємося до традиційного статусу української родини.

Статус родини: непорушний авторитет, шлюбна родинна вірність, любов до дітей, родини, відданість справі їхнього виховання, дотримання народних чеснот, норм християнської моралі, піклування дітей про батьків.

Український народ намагався протягом віків по-своєму осмислити і визначити ознаки гарної сім'ї.

Ознаки сім'ї: вільність і рівноправність членів сім'ї, любов, обов'язок, взаємодопомога, доброта, дружба, працелюбність, тактовність, свідомість, розум та злагода у розв'язанні сімейних проблем, розуміння головного завдання – виховання дітей.

Функції сім'ї надзвичайно благородні й різноманітні: відтворення і продовження роду людського, організація домашнього господарства і побуту, забезпечення і передача новим поколінням матеріальних і духовних цінностей, життєвого досвіду, трудових умінь та навичок, підготовка молоді до сімейного життя, виховання дітей.

Найважливіша функція – це виховання, вирощування і «виведення в люди» дітей. Це важка і складна функція. Народ каже: «Дітей годувати, свій вік коротати», «Малі діти – малий клопіт, великі діти – великий клопіт». Але це неодмінний обов'язок, основне завдання подружжя: «Умів дитину породити, умії і виховати», «Не той батько, що породив, а той, що до ума довів». Згідно з традиційним звичаєвим правом батьки повністю відповідали перед громадою за виховання дітей. Матеріали судових